

Stockholm den 2 september 2022

R-2022/0938

Till Miljödepartementet

M2022/00983

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 5 maj 2022 beretts tillfälle att yttra sig över Europeiska kommissionens förslag (COM(2022) 150 final) till Europaparlamentets och rådets förordning om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014.

Sammanfattning

Förslaget har sitt ursprung i den europeiska gröna given med målsättningen att minska utsläppen av fluorerade växthusgaser (f-gaser) och bidra till att EU når sitt utsläppsminskningsmål på minst 55 procent till 2030, liksom sitt klimatneutralitetsmål till 2050. Förslaget har också som syfte att säkerställa att EU anpassar förordningen till det s.k. Kigalitillägget under Montrealprotokollet.

Advokatsamfundet har, med undantag för de synpunkter som lämnas nedan, ingen erinran mot innehållet i det förslag till reviderad förordning som lämnas.

Synpunkter

Advokatsamfundet ställer sig bakom syftet med den reviderade f-gasförordningen, dvs. att bidra till målen för hållbar utveckling och motverka klimatförändringarna.

Advokatsamfundet anser att den snabbare nedfasning av mängden fluorklorväten som föreslås i den reviderade förordningen och de ytterligare förbud som föreslås för produkter och utrustningar i vilka f-gaser används eller fylls på, kan bidra till att

uppfylla målen. Det är enligt Advokatsamfundet positivt att det samtidigt också föreslås en möjlighet till undantag, se t.ex. artikel 16.4, om inte alternativ finns till användning av specifika fluorerade växthusgaser under en begränsad tid. Advokatsamfundet anser att det bör säkerställas att kostnadseffektiva alternativ finns tillgängliga innan förbud för användning av och påfyllning av f-gaser införs.

Advokatsamfundet noterar att det, till skillnad mot den nu gällande förordningen, inte endast föreslås att medlemsstaterna ska anta bestämmelser om sanktioner som ska tillämpas vid överträdelser av förordningen. I artikel 31 föreslås att medlemsstaterna dessutom ska kunna införa administrativa sanktioner, t.ex. sanktionsavgifter, utan att skyldigheterna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG av den 19 november 2008 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser, EU:s miljöbrottsdirektiv, ska påverkas. EU:s miljöbrottsdirektiv är föremål för en översyn (COM(2021) 851) och kommissionen har i miljöbrottsdirektivet föreslagit att det för de överträdelser som ska vara föremål för administrativa sanktioner i den reviderade f-gasförordningen samtidigt ska införas straffrättsliga påföljder.

Advokatsamfundet ifrågasätter lämpligheten av att införa administrativa sanktioner när det samtidigt ska finnas möjlighet till straffrättsliga påföljder för samma överträdelser. Miljöbalkens sanktionssystem förändrades den 1 januari 2007 för att undvika att samma gärning skulle omfattas av dubbla sanktioner i form av straff och miljösktionsavgift, se proposition 2005/06:182, Miljöbalkens sanktionssystem, m.m. I avsnitt 5.4 i nämnda proposition redovisas principiella invändningar mot dubbelbestraffning i form av miljösktionsavgifter och straffrättsliga påföljder. Invändningarna har sin grund i Europakonventionens förbud mot dubbelbestraffning (artikel 4 i sjunde tilläggsprotokollet).

Advokatsamfundet anser mot ovanstående bakgrund att förslaget i artikel 31 i den reviderade f-gasförordningen inger principiella betänkligheter i förutsebarhets- och rättssäkerhetshänseende.

De föreslagna sanktionerna i den föreslagna reviderade förordningen kan enligt Advokatsamfundets uppfattning inte heller anses vara nödvändiga för att uppfylla syftet med förslaget.

Advokatsamfundet avstyrker därför sammantaget förslaget i artikel 31 om införande av både administrativa sanktioner och straffrättsliga påföljder för samma överträdelse.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander